

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

งานสร้างสรรค์ เรื่อง
“ทางไหนดี”

Where are we going?

โดย

รองศาสตราจารย์พงศ์เดช ไชยบุตร

**คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มีนาคม 2558**

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัย
แห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2555

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

งานสร้างสรรค์ เรื่อง
“ทางไหนดี”

Where are we going?

โดย

รองศาสตราจารย์พงศ์เดช ไชยบุตร

**คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มีนาคม 2558**

งานวิจัยเรื่อง ทางไหนดี

ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์พงศ์เดช ไชยคุตร

บทคัดย่อ

จากปัญหาความเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยในกระแสโลก จึงได้นำเนื้อหา มาสร้างสรรคผลงานภาพพิมพ์ชุด “ทางไหนดี” และนำเสนอผลงานต่อสาธารณชน ณ หอศิลป์ จามจุรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าชมนิทรรศการผลงานชุด “ทางไหนดี” ต่อความเห็นถึงการสะท้อนปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงสอบถามความคิดเห็นของผู้ชมผลงานชุดนี้สามารถสร้างความตระหนักในด้านปัญหาต่างๆ ในสังคมได้มากน้อยเพียงใด และผู้ชมนิทรรศการชุดนี้มีความคิดเห็นว่าจะมีส่วนช่วยในการเยียวยาสังคมได้อย่างไร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าผลงานสร้างสรรค์ชุด “ทางไหนดี” สามารถสะท้อนถึงปัญหาในสังคมปัจจุบันได้มาก ทั้งทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจและปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม ผลงานชุด “ทางไหนดี” สามารถสร้างจิตสำนึกให้กับผู้เข้าชมนิทรรศการ และสร้างความตระหนักแก่สังคมได้มากขึ้น และมีความรู้สึกในการมีส่วนร่วมที่จะช่วยเยียวยาสังคมให้ดีขึ้นด้วย

Thesis Title   Where are we going?

Author   Associate Professor Pongdej Chaiyakut

ABSTRACT

Due to the changes in cultures, politics, economics and environmental problems related, the series of portraits entitled “Where are we going” was created and publically exhibited at Chamchuri art Gallery, Chulalongkorn University. Based on the feedbacks from the attendances of the exhibition, they felt that the portraits clearly reflect the changes in cultures, politics, economics and environmental problems. They also believed that the artworks could induce the feeling of awareness of these problems. Moreover, they would like to participate into the help to ease and heal these changes in cultures, politics, economics and environmental problems.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ

ค

สารบัญ

จ

สารบัญภาพ

ฉ

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

1

1.2 วัตถุประสงค์

7

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

8

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การทบทวนวรรณกรรม

9

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษา

3.1 ทฤษฎี สมมติฐาน และ/หรือกรอบแนวความคิดของการวิจัย

22

3.2	วิธีการดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง/เก็บ	
ข้อมูล		22
บทที่ 4	ผลการดำเนินงาน	
4.1	การศึกษาปัญหาความเปลี่ยนแปลงทางทางสังคม	
การเมือง เศรษฐกิจ		23
	และปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยใน	
	กระแสโลก และ	
	นำมาเนื้อหาใช้ในการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์	
4.2	การสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์จากแนวคิด “ทางไหน	
ดี”		44
4.3	การนำเสนอนิทรรศการผลงานชุด “ทางไหนดี”	
		101
เอกสารอ้างอิง		
		112
ประวัติผู้วิจัย		
114	ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก สื่อบัตรนิทรรศการศิลปะภาพพิมพ์ ผลงานชุด	
“ทางไหนดี”		118
	ภาคผนวก ข การเผยแพร่ผลงานชุด “ทางไหนดี”	
		119

สารบัญภาพ

ภาพ หน้า

ภาพที่ 1 ผลงานของ Chen Fei ศิลปินจีน, เทคนิค oil on
canvas,

ขนาด 200x100 ซม., 2008.

ภาพที่ 2 ผลงานของ Chen Fei ศิลปินจีน, เทคนิค oil on
canvas,

ขนาด 200x100 ซม., 2008.

38

ภาพที่ 3 ผลงานของ Alit Sembodo, Merebut Bola Naga,
เทคนิค ink,

pencil acrylic on canvas, ขนาด 160x125 ซม., 2000.

39

ภาพที่ 4 ผลงานของ Ken Heyman, Bali, Seeing
Photographs of their Parents

for the First Time, เทคนิค Silver-gelatin print, ขนาด

80x100 ซม., 2000. 39

ภาพที่ 5 ผลงานของ Ye Henggui, Recurrences Series No.18
A&B, Civil Conflict

with the Police (diptych), เทคนิค oil on canvas, ขนาด

200x180 ซม., 2007. 40

ภาพที่ 6 ผลงานของ Lu Peng, Leaving the Garden of
Dreams,

เทคนิค acrylic on canvas, ขนาด 145x170 ซม., 2008.

40

ภาพที่ 7 ผลงานของ Jirapat Tatsanasomboon, Lovers 8,
เทคนิค acrylic on canvas,

ขนาด 86x112 ซม., 2008.

41

ภาพที่ 8 ผลงานของ Liao Yu-An, Fat is not a Sin, เทคนิค
acrylic on canvas,
ขนาด 162x124 ซม., 2000.
41

ภาพที่ 9 ผลงานของ Liao Yu-An, Failure to Loose Weight
01,
เทคนิค acrylic on canvas, ขนาด 162 x 130 ซม., 2000.
42

ภาพที่ 10 ผลงานของ Liao Yu-An, Failure to Loose Weight
07,
เทคนิค acrylic on canvas, ขนาด 130 x 162 ซม., 2001.
42

ภาพที่ 11 ผลงานของ Kanchana Promjit, Waiting, เทคนิค
acrylic on canvas, 2001. 43

ภาพที่ 12 การเตรียมกระดาษพิมพ์ ขั้นตอนการวาง Registration
44

ภาพที่ 13 ฉีดน้ำบนกระดาษพิมพ์ให้ชื้นทั่วกัน
44

ภาพที่ 14 การเตรียมหมึกพิมพ์
45

ภาพที่ 15 กระดาษพิมพ์ที่ฉีดน้ำแล้ว เตรียมเข้าแทนอัด
45

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ

หน้า

ภาพที่ 16 ทำความสะอาดแม่พิมพ์

46

ภาพที่ 17 การเตรียมแม่พิมพ์

46

ภาพที่ 18 โตะพิมพ์ หมึกพิมพ์ ผ้าเช็ดหมึก กระจก และเกรียง

สำหรับผสมหมึก 47

ภาพที่ 19 การเตรียมหมึกพิมพ์

47

ภาพที่ 20 การอัดหมึก

48

ภาพที่ 21 การปาดหมึกพิมพ์ด้วยยางปาดลงบนแม่พิมพ์

48

ภาพที่ 22 การอัดหมึกด้วยยางปาดสกรีน

48

ภาพที่ 23 เช็ดหมึกพิมพ์ด้วยผ้า จนหมึกอัดลงในร่องลึก (ที่

Engraving) ไว้ 49

ภาพที่ 24 อัดหมึกด้วยลูกกลิ้ง

49

ภาพที่ 25 ทำความสะอาดผิวหน้าแม่พิมพ์เพื่อให้หมึกอัดลงใน

ร่องลึก 49

ภาพที่ 26 เช็ดผิวหน้าจนไม่มีหมึกติด

50

ภาพที่ 27 เช็ดหมึกให้ลงร่อง

50

ภาพที่ 28 ผลงานชั้นที่ 1 ชื่อผลงาน “ทำนาบนหลังคน”	
	51
ภาพที่ 29 ผลงานชั้นที่ 2 ชื่อผลงาน “จับปลาสองมือ”	
	52
ภาพที่ 30 ผลงานชั้นที่ 3 ชื่อผลงาน “คนไทย”	
	52
ภาพที่ 31 ผลงานชั้นที่ 4 ชื่อผลงาน “ใครห้ามก็ไม่ฟัง”	
	53
ภาพที่ 32 ผลงานชั้นที่ 5 ชื่อผลงาน “กล้วยหนุ”	
	53
ภาพที่ 33 ผลงานชั้นที่ 6 ชื่อผลงาน “คล่าช้าง”	
	54
ภาพที่ 34 ผลงานชั้นที่ 7 ชื่อผลงาน “อุตสำหรับแบก”	
	54
ภาพที่ 35 ผลงานชั้นที่ 8 ชื่อผลงาน “ยังไม่เมา”	55
ภาพที่ 36 ผลงานชั้นที่ 9 ชื่อผลงาน “แทนที่จะเอาไว้กินนม”	55
ภาพที่ 37 ผลงานชั้นที่ 10 ชื่อผลงาน “ศิลปิน”	56
ภาพที่ 38 ผลงานชั้นที่ 11 ชื่อผลงาน “ลาโง่กับหมาป่า”	56
ภาพที่ 39 ผลงานชั้นที่ 12 ชื่อผลงาน “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”	57
ภาพที่ 40 ผลงานชั้นที่ 13 ชื่อผลงาน “ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่”	57
ภาพที่ 41 ผลงานชั้นที่ 14 ชื่อผลงาน “คนพิการ (ไทย)”	58
ภาพที่ 42 ผลงานชั้นที่ 15 ชื่อผลงาน “Animal 1”	59

ภาพที่ 43 ผลงานชิ้นที่ 16	ชื่อผลงาน “Animal 2”	60
ภาพที่ 44 ผลงานชิ้นที่ 17	ชื่อผลงาน “Animal 3”	61
ภาพที่ 45 ผลงานชิ้นที่ 18	ชื่อผลงาน “Animal 4”	62
ภาพที่ 46 ผลงานชิ้นที่ 19	ชื่อผลงาน “Animal 5”	63
ภาพที่ 47 ผลงานชิ้นที่ 20	ชื่อผลงาน “Animal 6”	64
ภาพที่ 48 ผลงานชิ้นที่ 21	ชื่อผลงาน “Animal 7”	65
ภาพที่ 49 ผลงานชิ้นที่ 22	ชื่อผลงาน “Animal 8”	66
ภาพที่ 50 ผลงานชิ้นที่ 23	ชื่อผลงาน “Animal 9”	67
ภาพที่ 51 ผลงานชิ้นที่ 24	ชื่อผลงาน “Animal 10”	68
ภาพที่ 52 ผลงานชิ้นที่ 25	ชื่อผลงาน “Myself 1”	69
ภาพที่ 53 ผลงานชิ้นที่ 26	ชื่อผลงาน “Myself 2”	70
ภาพที่ 54 ผลงานชิ้นที่ 27	ชื่อผลงาน “Myself 3”	71
ภาพที่ 55 ผลงานชิ้นที่ 28	ชื่อผลงาน “Myself 4”	72
ภาพที่ 56 ผลงานชิ้นที่ 29	ชื่อผลงาน “Myself 5”	73
ภาพที่ 57 ผลงานชิ้นที่ 30	ชื่อผลงาน “Myself 6”	74
ภาพที่ 58 ผลงานชิ้นที่ 31	ชื่อผลงาน “My Family”	75

- ภาพที่ 59 ผลงานชิ้นที่ 32 ชื่อผลงาน “My Family”
75
- ภาพที่ 60 ผลงานชิ้นที่ 33 ชื่อผลงาน “My Family”
76
- ภาพที่ 61 ผลงานชิ้นที่ 34 ชื่อผลงาน “My Son”
77
- ภาพที่ 62 ผลงานชิ้นที่ 35 ชื่อผลงาน “My Daughter”
78
- ภาพที่ 63 ผลงานชิ้นที่ 36 ชื่อผลงาน “Man”
79
- ภาพที่ 64 ผลงานชิ้นที่ 37 ชื่อผลงาน “My Dad”
80
- ภาพที่ 65 ผลงานชิ้นที่ 38 ชื่อผลงาน “Toxic”
81
- ภาพที่ 66 ผลงานชิ้นที่ 39 ชื่อผลงาน “Man and Woman”
82
- ภาพที่ 67 ผลงานชิ้นที่ 40 ชื่อผลงาน “My Disable Friend”
83
- ภาพที่ 68 ผลงานชิ้นที่ 41 ชื่อผลงาน “Family”
83
- ภาพที่ 69 ผลงานชิ้นที่ 42 ชื่อผลงาน “Family”
84
- ภาพที่ 70 ผลงานชิ้นที่ 43 ชื่อผลงาน “Family”
84

- ภาพที่ 71 ผลงานชั้นที่ 44 ชื่อผลงาน “Family”
85
- ภาพที่ 72 ผลงานชั้นที่ 45 ชื่อผลงาน “Family”
85
- ภาพที่ 73 ผลงานชั้นที่ 46 ชื่อผลงาน “Family”
86
- ภาพที่ 74 ผลงานชั้นที่ 47 ชื่อผลงาน “Family”
87
- ภาพที่ 75 ผลงานชั้นที่ 48 ชื่อผลงาน “Friend”
88
- ภาพที่ 76 ผลงานชั้นที่ 49 ชื่อผลงาน “Man”
89
- ภาพที่ 77 ผลงานชั้นที่ 50 ชื่อผลงาน “Nature”
90
- ภาพที่ 78 ผลงานชั้นที่ 51 ชื่อผลงาน “Super Hero”
90
- ภาพที่ 79 ผลงานชั้นที่ 52 ชื่อผลงาน “My Disable Friend”
91
- ภาพที่ 80 ผลงานชั้นที่ 53 ชื่อผลงาน “Mouth”
91
- ภาพที่ 81 ผลงานชั้นที่ 54 ชื่อผลงาน “Eyes”
92
- ภาพที่ 82 ผลงานชั้นที่ 55 ชื่อผลงาน “Eyes”
92

- ภาพที่ 83 ผลงานชิ้นที่ 56 ชื่อผลงาน “Animal”
93
- ภาพที่ 84 ผลงานชิ้นที่ 57 ชื่อผลงาน “Animal”
94
- ภาพที่ 85 ผลงานชิ้นที่ 58 ชื่อผลงาน “Dramatic”
95
- ภาพที่ 86 ผลงานชิ้นที่ 59 ชื่อผลงาน “Man”
95
- ภาพที่ 87 ผลงานชิ้นที่ 60 ชื่อผลงาน “Crazy Man”
95
- ภาพที่ 88 ผลงานชิ้นที่ 61 ชื่อผลงาน “Crying”
95
- ภาพที่ 89 ผลงานชิ้นที่ 62 ชื่อผลงาน “Man”
96
- ภาพที่ 90 ผลงานชิ้นที่ 63 ชื่อผลงาน “Man”
97
- ภาพที่ 91 ผลงานชิ้นที่ 64 ชื่อผลงาน “It’s Over”
98
- ภาพที่ 92 ผลงานชิ้นที่ 65 ชื่อผลงาน “My Lady”
99
- ภาพที่ 93 ผลงานชิ้นที่ 66 ชื่อผลงาน “Faces”
99
- ภาพที่ 94 ผลงานชิ้นที่ 67 ชื่อผลงาน “Animal”
100

ภาพที่ 95	นิทรรศการศิลปะภาพพิมพ์	10
3ภาพที่ 96	นิทรรศการศิลปะภาพพิมพ์	10
4		
ภาพที่ 97	ภาพบรรยากาศนิทรรศการศิลปะภาพพิมพ์	10
5		
ภาพที่ 98	ภาพบรรยากาศนิทรรศการศิลปะภาพพิมพ์	10
6		
ภาพที่ 99	บัตรเชิญนิทรรศการศิลปะภาพพิมพ์	10
7		
ภาพที่ 100	การประชาสัมพันธ์นิทรรศการในนิตยสาร	10
8		
ภาพที่ 101	การประชาสัมพันธ์นิทรรศการในนิตยสาร	10
9		